

Bosna i Hercegovina

Bosna i Hercegovina (BiH) je napravila umjeren napredak u naporima da eliminiše najgore oblike dječjeg rada. Vlada je ojačala napore za identifikaciju žrtava trgovine ljudima, utrostručivši, u odnosu na prošlu godinu, broj identifikovanih žrtava. Pored dodele 1,8 miliona US dolara za primjenu Akcionog plana Decenija uključivanja romova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice (MHRR) nastavilo je saradnju sa nevladinim organizacijama na projektu čiji je cilj registrovanje pripadnika romova u cilju dobijanja državljanstva. Međutim, djeca u BiH su i dalje angažovana u najgorim oblicima dječjeg rada, uključujući prosjačenje i seksualnu eksploraciju u komercijalne svrhe, pri čemu su oba oblika rezultat trgovine ljudima. Vlada nema sveobuhvatnu listu opasnih zanimanja i aktivnosti zabranjenih za djecu. Uz to vlada Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) tek treba da usvoji amandman u vezi borbe protiv trgovine ljudima koji će dovesti u sklad krivični zakon sa zakonodavstvom na nivou države kako bi se osigurala zabrana svih oblika trgovine ljudima na području cijele zemlje.

Na osnovu izvještaja identifikovane su sledeće akcije koje bi u Bosni i Hercegovini unapredile eliminaciju dječjeg rada uključujući i njegove najteže oblike.

Područje	Predložena akcija	Predložena Godina(e)
Zakonski okvir	Osugurati da u svim entitetima postoje zakoni koji jasno i sveobuhvatno opisuju opasna zanimanja i aktivnosti zabranjene za djecu.	2009. – 2014.
	Usvojiti predloženi amandman koji će uskladiti krivične zakone države i Federacije Bosne i Hercegovine i eksplicitno zabraniti sve oblike trgovine ljudima.	2011. – 2014.
	Osigurati da djeca koja se koriste za seksualnu eksploraciju u komercijalne svrhe budu tretirana kao žrtve, a ne kao počiniovi krivičnih djela shodno zakonu FBiH.	2013. – 2014.
	Osigurati da zakon FBiH predviđa kaznu za korišćenje usluga djece žrtava seksualne eksploracije u komercijalne svrhe.	2013. – 2014.
Primjena	Povećati broj inspektora rada odgovornih za sprovođenje zakona u vezi dječjeg rada na kantonalm nivou FBiH i povećati finansiranje inspektorata na kantonalm nivou kako bi se omogućila adekvatna pokrivenost radne snage.	2014.
	Osigurati da sva djeca identifikovana da su angažovana u dječjem radu budu upućena adekvatnim socijalnim službama.	2013. – 2014.
	Povećati obuku tužilaca i sudija kako da pravilno primjenjuju krivični zakon u slučajevima trgovine dječjim	2014.

	<p><u>radom, kako bi se osigurala zaštita djece žrtava i kaznili počinioци.</u></p>	
	<p>Prikupiti i objaviti podatke o broju osoba krivično gonjenih, proglašenih krivima i osuđenih za krivična djela vezana za trgovinu ljudima i komercijalnu seksualnu eksploataciju. Podaci treba da budu razvrstani po starosti i polu žrtve.</p>	2013. – 2014.
Koordinacija	Uspostaviti koordinativne mehanizme za borbu protiv korišćenja dječjeg rada, uključujući i sve njegove najgore oblike.	2009. – 2014.
Vladine mјere	<p><u>Integrисati u postojeću politiku prevenciju dječjeg rada i strategije za njegovu eliminaciju.</u></p> <p>Obezјediti dovoljna sredstva za realizovanje obaveza u okviru Decenije uključivanja roma, posebno inicijativa koje podržavaju dostupnost obrazovanju romskoj djeci.</p>	2010. – 2014.
Socijalni programi	<p>Prikupiti podatke o djeci uključenoj u najteže oblike dječjeg rada kako bi se unapredila sposobnost onih koji donose odluke o mjerama da preciznije identifikuju probleme i da se njima bave efikasnije.</p> <p>Promovisati uključivanje u obrazovanje djece manjinskih grupa proširivanjem napora za smanjivanje diskriminacije u školama, za smanjivanje troškova obrazovanja i pomoć romskim i drugim porodicama kojima preti mogućnost nemanja državljanstva da se registruju za dobijanje potrebne dokumentacije za državljanstvo koja njihovoj djeci omogućava dostupnost školama.</p>	2009. – 2014.
	<p><u>Procjeniti mogući uticaj postojećih programa na dječji rad.</u></p> <p>Institucionalizovati i obezbјediti dovoljno sredstava za dnevne centre kako bi se osiguralo da imaju resurse i tehničku pomoć neophodnu za pomoć djeci uključenoj u dječji rad i onima koji su u opasnosti da u isti budu uključeni.</p>	2011. – 2014.
	<p>Ojačati programe socijalne zaštite koji pružaju podršku ekonomski ugroženim porodicama kako bi se smanjilo njihovo oslanjanje na dječji rad.</p> <p>Obezјediti da sredstva za pomoć žrtvama trgovine ljudima budu distribuirana tako da adekvatnije odgovore potrebama domaćih žrtava trgovine ljudima.</p>	2013. – 2014.
		2014.
		2014.
		2014.
		2014.